

Ο περί της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή Περιορισμούς της Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 19(ΙΙΙ) του 2009

~~ΕΝΟΜΟΣ ΤΟΥ~~ ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ V ΤΗΣ 28^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ Η' ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ ΠΟΥ ΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΑ ΕΠΙΒΛΑΒΗ Η' ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΗΣ 10^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1980.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή Περιορισμούς της Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή τους Περιορισμούς Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων (Κυρωτικό) Νόμο του 1988 και τον περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου (Πρωτόκολλο IV) της 13^{ης} Οκτωβρίου 1995 και περί του Τροποποιημένου την 3^η Μαΐου 1996 Πρωτοκόλλου II της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή τους Περιορισμούς της Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων, που λογίζονται ως Υπερβολικά Επιβλαβή ή που προκαλούν Συνέπειες χωρίς Διάκριση της 10^{ης} Οκτωβρίου 1980 (Κυρωτικό) Νόμο του 2003 (που στη συνέχεια θα αναφέρονται ως ο «βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή Περιορισμούς της Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων και περί των Πρωτοκόλλων της (Κυρωτικοί) Νόμοι του 1988 έως 2009.
- 206 του 1988
- 31(ΙΙΙ)/2003.
- Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο -
- «Πρωτόκολλο V» σημαίνει το Πρωτόκολλο V, σχετικά με τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου, της Σύμβασης για τις Απαγορεύσεις ή τους Περιορισμούς της Χρήσης Ορισμένων Συμβατικών Όπλων, που λογίζονται ως Υπερβολικά Επιβλαβή ή που προκαλούν Συνέπειες χωρίς Διάκριση, που υιοθετήθηκε από τα μέλη της Επιτροπής Εμπειρογνομημένων για Ορισμένα Συμβατικά Όπλα στη Νέα Υόρκη, στις 28 Νοεμβρίου 2003, η προσχώρηση στο οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με Αρ. 64.635 και ημερομηνία 22.11.2006.
- Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. 3. Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται το Πρωτόκολλο V, το κείμενο του οποίου εκτίθεται στην αγγλική γλώσσα στο Μέρος I του Πίνακα και σε ελληνική μετάφρασή του στο Μέρος II του Πίνακα:
- Νοείται ότι, σε περίπτωση διαφοράς και/ή αντίφασης μεταξύ του κειμένου του Μέρους I και εκείνου του Μέρους II του Πίνακα, θα υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος I.
- Αρμόδια αρχή. 4. Ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της, καθορίζεται ο Υπουργός Άμυνας.
- Κανονισμοί. 5. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της.

ΠΙΝΑΚΑΣ
(Άρθρο 3)

ΜΕΡΟΣ Ι

Protocol on Explosive Remnants of War

The High Contracting Parties,

Recognising the serious post-conflict humanitarian problems caused by explosive remnants of war,

Conscious of the need to conclude a Protocol on post-conflict remedial measures of a generic nature in order to minimise the risks and effects of explosive remnants of war,

And willing to address generic preventive measures, through voluntary best practices specified in a Technical Annex for improving the reliability of munitions, and therefore minimising the occurrence of explosive remnants of war,

Have agreed as follows:

Article 1

General provision and scope of application

1. In conformity with the Charter of the United Nations and of the rules of the international law of armed conflict applicable to them, High Contracting Parties agree to comply with the obligations specified in this Protocol, both individually and in co-operation with other High Contracting Parties, to minimise the risks and effects of explosive remnants of war in post-conflict situations.
2. This Protocol shall apply to explosive remnants of war on the land territory including internal waters of High Contracting Parties.
3. This Protocol shall apply to situations resulting from conflicts referred to in Article 1, paragraphs 1 to 6, of the Convention, as amended on 21 December 2001.
4. Articles 3, 4, 5 and 8 of this Protocol apply to explosive remnants of war other than existing explosive remnants of war as defined in Article 2, paragraph 5 of this Protocol.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol,

1. *Explosive ordnance* means conventional munitions containing explosives, with the exception of mines, booby traps and other devices as defined in Protocol II of this Convention as amended on 3 May 1996.
2. *Unexploded ordnance* means explosive ordnance that has been primed, fused, armed, or otherwise prepared for use and used in an armed conflict. It may have been fired, dropped, launched or projected and should have exploded but failed to do so.
3. *Abandoned explosive ordnance* means explosive ordnance that has not been used during an armed conflict, that has been left behind or dumped by a party to an armed conflict, and which is no longer under control of the party that left it behind or dumped it. Abandoned explosive ordnance may or may not have been primed, fused, armed or otherwise prepared for use.
4. *Explosive remnants of war* means unexploded ordnance and abandoned explosive ordnance.
5. *Existing explosive remnants of war* means unexploded ordnance and abandoned explosive ordnance that existed prior to the entry into force of this Protocol for the High Contracting Party on whose territory it exists.

Article 3

Clearance, removal or destruction of explosive remnants of war

1. Each High Contracting Party and party to an armed conflict shall bear the responsibilities set out in this Article with respect to all explosive remnants of war in territory under its control. In cases where a user of explosive ordnance which has become explosive remnants of war, does not exercise control of the territory, the user shall, after the cessation of active hostilities, provide where feasible, inter alia technical, financial, material or human resources assistance, bilaterally or through a mutually agreed third party, including inter alia through the United Nations system or other relevant organisations, to facilitate the marking and clearance, removal or destruction of such explosive remnants of war.
2. After the cessation of active hostilities and as soon as feasible, each High Contracting Party and party to an armed conflict shall mark and clear, remove or destroy explosive remnants of war in affected territories under its control. Areas affected by explosive remnants of war which are assessed pursuant to paragraph 3 of this Article as posing a serious humanitarian risk shall be accorded priority status for clearance, removal or destruction.

3. After the cessation of active hostilities and as soon as feasible, each High Contracting Party and party to an armed conflict shall take the following measures in affected territories under its control, to reduce the risks posed by explosive remnants of war:
  - (a) survey and assess the threat posed by explosive remnants of war;
  - (b) assess and prioritise needs and practicability in terms of marking and clearance, removal or destruction;
  - (c) mark and clear, remove or destroy explosive remnants of war;
  - (d) take steps to mobilise resources to carry out these activities.
4. In conducting the above activities High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall take into account international standards, including the International Mine Action Standards.
5. High Contracting Parties shall co-operate, where appropriate, both among themselves and with other states, relevant regional and international organisations and non-governmental organisations on the provision of inter alia technical, financial, material and human resources assistance including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint operations necessary to fulfil the provisions of this Article.

Article 4

Recording, retaining and transmission of information

1. High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall to the maximum extent possible and as far as practicable record and retain information on the use of explosive ordnance or abandonment of explosive ordnance, to facilitate the rapid marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war, risk education and the provision of relevant information to the party in control of the territory and to civilian populations in that territory.
2. High Contracting Parties and parties to an armed conflict which have used or abandoned explosive ordnance which may have become explosive remnants of war shall, without delay after the cessation of active hostilities and as far as practicable, subject to these parties' legitimate security interests, make available such information to the party or parties in control of the affected area, bilaterally or through a mutually agreed third party including inter alia the United Nations or, upon request, to other relevant organisations which the party providing the information is satisfied are or will be undertaking risk education and the marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war in the affected area.
3. In recording, retaining and transmitting such information, the High Contracting Parties should have regard to Part 1 of the Technical Annex.

Article 5

Other precautions for the protection of the civilian population,
individual civilians and civilian objects from the risks and
effects of explosive remnants of war

1. High Contracting Parties and parties to an armed conflict shall take all feasible precautions in the territory under their control affected by explosive remnants of war to protect the civilian population, individual civilians and civilian objects from the risks and effects of explosive remnants of war. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practicably possible, taking into account all circumstances ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These precautions may include warnings, risk education to the civilian population, marking, fencing and monitoring of territory affected by explosive remnants of war, as set out in Part 2 of the Technical Annex.

Article 6

Provisions for the protection of humanitarian
missions and organisations from the effects
of explosive remnants of war

2. Each High Contracting Party and party to an armed conflict shall:
  - (a) Protect, as far as feasible, from the effects of explosive remnants of war, humanitarian missions and organisations that are or will be operating in the area under the control of the High Contracting Party or party to an armed conflict and with that party's consent.
  - (b) Upon request by such a humanitarian mission or organisation, provide, as far as feasible, information on the location of all explosive remnants of war that it is aware of in territory where the requesting humanitarian mission or organisation will operate or is operating.
3. The provisions of this Article are without prejudice to existing International Humanitarian Law or other international instruments as applicable or decisions by the Security Council of the United Nations which provide for a higher level of protection.

Article 7

Assistance with respect to existing explosive remnants of war

1. Each High Contracting Party has the right to seek and receive assistance, where appropriate, from other High Contracting Parties, from states non-party and relevant international organisations and institutions in dealing with the problems posed by existing explosive remnants of war.

2. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance in dealing with the problems posed by existing explosive remnants of war, as necessary and feasible. In so doing, High Contracting Parties shall also take into account the humanitarian objectives of this Protocol, as well as international standards including the International Mine Action Standards.

Article 8

Co-operation and assistance

1. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for the marking and clearance, removal or destruction of explosive remnants of war, and for risk education to civilian populations and related activities inter alia through the United Nations system, other relevant international, regional or national organisations or institutions, the International Committee of the Red Cross, national Red Cross and Red Crescent societies and their International Federation, non-governmental organisations, or on a bilateral basis.
2. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for the care and rehabilitation and social and economic reintegration of victims of explosive remnants of war. Such assistance may be provided inter alia through the United Nations system, relevant international, regional or national organisations or institutions, the International Committee of the Red Cross, national Red Cross and Red Crescent societies and their International Federation, non-governmental organisations, or on a bilateral basis.
3. Each High Contracting Party in a position to do so shall contribute to trust funds within the United Nations system, as well as other relevant trust funds, to facilitate the provision of assistance under this Protocol.
4. Each High Contracting Party shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and technological information other than weapons related technology, necessary for the implementation of this Protocol. High Contracting Parties undertake to facilitate such exchanges in accordance with national legislation and shall not impose undue restrictions on the provision of clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.
5. Each High Contracting Party undertakes to provide information to the relevant databases on mine action established within the United Nations system, especially information concerning various means and technologies of clearance of explosive remnants of war, lists of experts, expert agencies or national points of contact on clearance of explosive remnants of war and, on a voluntary basis, technical information on relevant types of explosive ordnance.
6. High Contracting Parties may submit requests for assistance substantiated by relevant information to the United Nations, to other appropriate bodies or to other states. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organisations and non-governmental organisations.

7. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and in co-operation with the requesting High Contracting Party and other High Contracting Parties with responsibility as set out in Article 3 above, recommend the appropriate provision of assistance. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required, including possible contributions from the trust funds established within the United Nations system.

Article 9

Generic preventive measures

1. Bearing in mind the different situations and capacities, each High Contracting Party is encouraged to take generic preventive measures aimed at minimising the occurrence of explosive remnants of war, including, but not limited to, those referred to in part 3 of the Technical Annex.
2. Each High Contracting Party may, on a voluntary basis, exchange information related to efforts to promote and establish best practices in respect of paragraph 1 of this Article.

Article 10

Consultations of High Contracting Parties

1. The High Contracting Parties undertake to consult and co-operate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a Conference of High Contracting Parties shall be held as agreed to by a majority, but no less than eighteen High Contracting Parties.
2. The work of the conferences of High Contracting Parties shall include:
  - (a) review of the status and operation of this Protocol;
  - (b) consideration of matters pertaining to national implementation of this Protocol, including national reporting or updating on an annual basis.
  - (c) preparation for review conferences.
3. The costs of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and States not parties participating in the Conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

Article 11**Compliance**

1. Each High Contracting Party shall require that its armed forces and relevant agencies or departments issue appropriate instructions and operating procedures and that its personnel receive training consistent with the relevant provisions of this Protocol.
2. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to co-operate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

Technical Annex

This Technical Annex contains suggested best practice for achieving the objectives contained in Articles 4, 5 and 9 of this Protocol. This Technical Annex will be implemented by High Contracting Parties on a voluntary basis.

1. Recording, storage and release of information for Unexploded Ordnance (UXO) and Abandoned Explosive Ordnance (AXO)

(a) Recording of information: Regarding explosive ordnance which may have become UXO a State should endeavour to record the following information as accurately as possible:

- (i) the location of areas targeted using explosive ordnance;
- (ii) the approximate number of explosive ordnance used in the areas under (i);
- (iii) the type and nature of explosive ordnance used in areas under (i);
- (iv) the general location of known and probable UXO;

Where a State has been obliged to abandon explosive ordnance in the course of operations, it should endeavour to leave AXO in a safe and secure manner and record information on this ordnance as follows:

- (v) the location of AXO;
- (vi) the approximate amount of AXO at each specific site;
- (vii) the types of AXO at each specific site.

(b) Storage of information: Where a State has recorded information in accordance with paragraph (a), it should be stored in such a manner as to allow for its retrieval and subsequent release in accordance with paragraph (c).

(c) Release of information: Information recorded and stored by a State in accordance with paragraphs (a) and (b) should, taking into account the security interests and other obligations of the State providing the information, be released in accordance with the following provisions:

(i) Content:

On UXO the released information should contain details on:

- (1) the general location of known and probable UXO;
- (2) the types and approximate number of explosive ordnance used in the targeted areas;
- (3) the method of identifying the explosive ordnance including colour, size and shape and other relevant markings;
- (4) the method for safe disposal of the explosive ordnance.

On AXO the released information should contain details on:

- (5) the location of the AXO;
- (6) the approximate number of AXO at each specific site;
- (7) the types of AXO at each specific site;
- (8) the method of identifying the AXO, including colour, size and shape;
- (9) information on type and methods of packing for AXO;
- (10) state of readiness;
- (11) the location and nature of any booby traps known to be present in the area of AXO.

- (ii) **Recipient:** The information should be released to the party or parties in control of the affected territory and to those persons or institutions that the releasing State is satisfied are, or will be, involved in UXO or AXO clearance in the affected area, in the education of the civilian population on the risks of UXO or AXO.
- (iii) **Mechanism:** A State should, where feasible, make use of those mechanisms established internationally or locally for the release of information, such as through UNMAS, IMSMA, and other expert agencies, as considered appropriate by the releasing State.
- (iv) **Timing:** The information should be released as soon as possible, taking into account such matters as any ongoing military and humanitarian operations in the affected areas, the availability and reliability of information and relevant security issues.

2. Warnings, risk education, marking, fencing and monitoring

Key terms

- (a) Warnings are the punctual provision of cautionary information to the civilian population, intended to minimise risks caused by explosive remnants of war in affected territories.
- (b) Risk education to the civilian population should consist of risk education programmes to facilitate information exchange between affected communities, government authorities and humanitarian organisations so that affected communities are informed about the threat from explosive remnants of war. Risk education programmes are usually a long term activity.

Best practice elements of warnings and risk education

- (c) All programmes of warnings and risk education should, where possible, take into account prevailing national and international standards, including the International Mine Action Standards.
- (d) Warnings and risk education should be provided to the affected civilian population which comprises civilians living in or around areas containing explosive remnants of war and civilians who transit such areas.
- (e) Warnings should be given, as soon as possible, depending on the context and the information available. A risk education programme should replace a warnings programme as soon as possible. Warnings and risk education always should be provided to the affected communities at the earliest possible time.
- (f) Parties to a conflict should employ third parties such as international organisations and non-governmental organisations when they do not have the resources and skills to deliver efficient risk education.
- (g) Parties to a conflict should, if possible, provide additional resources for warnings and risk education. Such items might include: provision of logistical support, production of risk education materials, financial support and general cartographic information.

Marking, fencing, and monitoring of an explosive remnants of war affected area

- (h) When possible, at any time during the course of a conflict and thereafter, where explosive remnants of war exist the parties to a conflict should, at the earliest possible time and to the maximum extent possible, ensure that areas containing explosive remnants of war are marked, fenced and monitored so as to ensure the effective exclusion of civilians, in accordance with the following provisions.
- (i) Warning signs based on methods of marking recognised by the affected community should be utilised in the marking of suspected hazardous areas. Signs and other hazardous area boundary markers should as far as possible be visible, legible, durable and resistant to environmental effects and should clearly identify which side of the marked boundary is considered to be within the explosive remnants of war affected area and which side is considered to be safe.
- (j) An appropriate structure should be put in place with responsibility for the monitoring and maintenance of permanent and temporary marking systems, integrated with national and local risk education programmes.

3. Generic preventive measures

States producing or procuring explosive ordnance should to the extent possible and as appropriate endeavour to ensure that the following measures are implemented and respected during the life-cycle of explosive ordnance.

(a) Munitions manufacturing management

- (i) Production processes should be designed to achieve the greatest reliability of munitions.
- (ii) Production processes should be subject to certified quality control measures.
- (iii) During the production of explosive ordnance, certified quality assurance standards that are internationally recognised should be applied.
- (iv) Acceptance testing should be conducted through live-fire testing over a range of conditions or through other validated procedures.
- (v) High reliability standards should be required in the course of explosive ordnance transactions and transfers.

(b) Munitions management

In order to ensure the best possible long-term reliability of explosive ordnance, States are encouraged to apply best practice norms and operating procedures with respect to its storage, transport, field storage, and handling in accordance with the following guidance.

- (i) Explosive ordnance, where necessary, should be stored in secure facilities or appropriate containers that protect the explosive ordnance and its components in a controlled atmosphere, if necessary.
- (ii) A State should transport explosive ordnance to and from production facilities, storage facilities and the field in a manner that minimises damage to the explosive ordnance.
- (iii) Appropriate containers and controlled environments, where necessary, should be used by a State when stockpiling and transporting explosive ordnance.
- (iv) The risk of explosions in stockpiles should be minimised by the use of appropriate stockpile arrangements.
- (v) States should apply appropriate explosive ordnance logging, tracking and testing procedures, which should include information on the date of manufacture of each number, lot or batch of explosive ordnance, and information on where the explosive ordnance has been, under what conditions it has been stored, and to what environmental factors it has been exposed.
- (vi) Periodically, stockpiled explosive ordnance should undergo, where appropriate, live-firing testing to ensure that munitions function as desired.

- (vii) Sub-assemblies of stockpiled explosive ordnance should, where appropriate, undergo laboratory testing to ensure that munitions function as desired.
- (viii) Where necessary, appropriate action, including adjustment to the expected shelf-life of ordnance, should be taken as a result of information acquired by logging, tracking and testing procedures, in order to maintain the reliability of stockpiled explosive ordnance.

(c) Training

The proper training of all personnel involved in the handling, transporting and use of explosive ordnance is an important factor in seeking to ensure its reliable operation as intended. States should therefore adopt and maintain suitable training programmes to ensure that personnel are properly trained with regard to the munitions with which they will be required to deal.

(d) Transfer

A State planning to transfer explosive ordnance to another State that did not previously possess that type of explosive ordnance should endeavour to ensure that the receiving State has the capability to store, maintain and use that explosive ordnance correctly.

(e) Future production

A State should examine ways and means of improving the reliability of explosive ordnance that it intends to produce or procure, with a view to achieving the highest possible reliability.

Πρωτόκολλο για τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη,

Αναγνωρίζοντας τα σοβαρά μετασυγκρουσιακά ανθρωπιστικά προβλήματα που προκαλούνται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου,

Έχοντας επίγνωση της ανάγκης να συναφθεί Πρωτόκολλο για μετασυγκρουσιακά επανορθωτικά μέτρα γενικής φύσεως με σκοπό την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των συνεπειών των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου,

Και επιθυμώντας να απευθύνουν γενικά προληπτικά μέτρα, μέσω εθελοντικών καλών πρακτικών που καθορίζονται σε Τεχνικό Παράρτημα για βελτίωση της αξιοπιστίας των πυρομαχικών, και επομένως ελαχιστοποιώντας την ύπαρξη εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου,

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Γενική διάταξη και πεδίο εφαρμογής

1. Σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τους κανόνες του διεθνούς δικαίου για ένοπλες συγκρούσεις που εφαρμόζονται επ'αυτών, Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο παρόν Πρωτόκολλο, τόσο μεμονωμένα όσο και σε συνεργασία με άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, για να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι και οι συνέπειες των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου σε μετασυγκρουσιακές καταστάσεις.
2. Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται στα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στην εδαφική περιοχή περιλαμβανομένων των χωρικών υδάτων των Υψηλά Συμβαλλομένων Μερών.
3. Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε καταστάσεις που προέρχονται από συγκρούσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 1, παράγραφοι 1 έως 6, της Συμβάσεως, όπως τροποποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2001.
4. Τα Άρθρα 3, 4, 5 και 8 του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται σε εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, άλλα από τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου όπως ορίζονται στο Άρθρο 2, παράγραφος 5, του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 2**Ορισμοί**

Για το σκοπό του παρόντος Πρωτοκόλλου,

1. *Εκρηκτικά υλικά* σημαίνει συμβατικά πυρομαχικά που περιέχουν εκρηκτικά, με εξαίρεση τις νάρκες, ναρκοπαγίδες και άλλες συσκευές όπως ορίζονται στο Πρωτόκολλο II της παρούσας Σύμβασης όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996.
2. *Μη εκραγέντα υλικά* σημαίνει εκρηκτικά υλικά τα οποία έχουν εφοδιαστεί με εμπύρευμα, πυροσωλήνα, σπλίστηκαν ή διαφορετικά ετοιμάστηκαν προς χρήση και χρησιμοποιήθηκαν σε ένοπλη σύγκρουση. Είναι δυνατόν να έχουν πυροδοτηθεί, ριφθεί ή εκτοξευθεί, και θα έπρεπε να έχουν εκραγεί, αλλά απέτυχαν προς αυτό.
3. *Εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά* σημαίνει εκρηκτικά υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια ένοπλης σύγκρουσης, που έχουν εγκαταλειφθεί ή απορριφθεί από μέρος σε ένοπλη σύγκρουση, και τα οποία δεν βρίσκονται πλέον κάτω από τον έλεγχο του μέρους που τα εγκατέλειψε ή τα απέρριψε. Τα εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά δυνατόν ή όχι να έχουν εφοδιαστεί με εμπύρευμα, πυροσωλήνα, να έχουν σπλιστεί ή με άλλο τρόπο ετοιμάστηκαν προς χρήση.
4. *Εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου* σημαίνει μη εκραγέντα υλικά και εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά.
5. *Υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου* σημαίνει μη εκραγέντα υλικά και εγκαταλελειμμένα εκρηκτικά υλικά που υπήρχαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου για το Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος, στην εδαφική περιοχή των οποίων αυτά υφίστανται.

Άρθρο 3**Εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή εκρηκτικών
καταλοίπων πολέμου**

1. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος και μέρος σε ένοπλη σύγκρουση φέρει τις ευθύνες που καθορίζονται στο παρόν Άρθρο αναφορικά με όλα τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στην εδαφική περιοχή που βρίσκεται κάτω από τον έλεγχό του. Σε περιπτώσεις όπου ο χρήστης εκρηκτικών υλικών τα οποία έχουν καταστεί εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, δεν ασκεί έλεγχο επί της εδαφικής περιοχής, ο

χρήστης, μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, παρέχει, όπου είναι δυνατόν, μεταξύ άλλων, τεχνική, οικονομική, υλική ή βοήθεια ανθρώπινου δυναμικού, διμερώς ή μέσω ενός κοινής αποδοχής τρίτου μέρους, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων σχετικών οργανισμών, για την διευκόλυνση της σήμανσης και εκκαθάρισης, αφαίρεσης ή καταστροφής τέτοιων εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου.

2. Μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών και όσον το δυνατόν ταχύτερα, κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος και μέρος σε ένοπλη σύγκρουση, επισημαίνει και εκκαθαρίζει, αφαιρεί ή καταστρέφει εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στις επηρεαζόμενες εδαφικές περιοχές που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχό του. Οι περιοχές που επηρεάζονται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου τα οποία αξιολογούνται δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος Άρθρου ως αποτελούσες σοβαρό ανθρωπιστικό κίνδυνο θα λαμβάνουν καθεστώς προτεραιότητας για εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή.
3. Μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, και όσον το δυνατόν ταχύτερα, κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος και μέρος σε ένοπλη σύγκρουση λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα στις επηρεαζόμενες εδαφικές περιοχές που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχό του, για να μειώσει τους κινδύνους που προκαλούνται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου:
  - (α) έρευνα και αξιολόγηση της απειλής που προκαλείται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου·
  - (β) αξιολόγηση και ιεράρχηση αναγκών και τις πρακτικές δυνατότητες στους όρους σήμανσης και εκκαθάρισης, αφαίρεσης ή καταστροφής·
  - (γ) σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου·
  - (δ) λήψη μέτρων για κινητοποίηση πόρων για εκτέλεση αυτών των ενεργειών.
4. Κατά την διεξαγωγή των ανωτέρω ενεργειών, Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και μέρη σε ένοπλη σύγκρουση, λαμβάνουν υπ' όψη διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών (International Mine Action Standards).
5. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συνεργάζονται, όπου είναι κατάλληλο, τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα κράτη, σχετικούς περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις για την παροχή, μεταξύ άλλων, τεχνικής, οικονομικής,

υλικής βοήθειας και βοήθειας ανθρώπινου δυναμικού, περιλαμβανομένης, σε κατάλληλες περιπτώσεις, της ανάληψης κοινών εργασιών που είναι αναγκαίες για εκπλήρωση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 4

Καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση πληροφοριών

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και μέρη σε ένοπλη σύγκρουση, στη μέγιστη δυνατή έκταση, και κατά το μέτρο του πρακτικού, καταγράφουν και διατηρούν πληροφορίες για τη χρήση εκρηκτικών υλικών ή την εγκατάλειψη εκρηκτικών υλικών, για να διευκολύνουν την ταχεία σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και την παροχή σχετικών πληροφοριών στο μέρος που έχει τον έλεγχο της εδαφικής περιοχής και τον άμαχο πληθυσμό σε αυτή την εδαφική περιοχή.
2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και μέρη σε ένοπλη σύγκρουση τα οποία έχουν χρησιμοποιήσει ή εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά τα οποία δυνατόν να έχουν καταστεί εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, διαθέτουν τις πληροφορίες αυτές χωρίς καθυστέρηση μετά την κατάπαυση των ενεργών εχθροπραξιών, και κατά το μέτρο του πρακτικού, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων ασφαλείας των μερών αυτών, στο μέρος ή μέρη που έχουν τον έλεγχο της επηρεαζόμενης περιοχής, διμερώς ή μέσω ενός κοινής αποδοχής τρίτου μέρους, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των Ηνωμένων Εθνών, ή, κατόπιν αιτήματος, στους άλλους σχετικούς οργανισμούς για τους οποίους το μέρος που παρέχει τις πληροφορίες είναι ικανοποιημένο ότι αναλαμβάνουν ή θα αναλάβουν εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και τη σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου στην επηρεαζόμενη περιοχή.
3. Κατά την καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση τέτοιων πληροφοριών, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν το Μέρος 1 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 5

Άλλες προφυλάξεις για την προστασία του άμαχου πληθυσμού, των πολιτών και των πολιτικών αντικειμένων από τους κινδύνους και τις συνέπειες των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και μέρη σε ένοπλη σύγκρουση λαμβάνουν όλες τις

δυνατές προφυλάξεις στην εδαφική περιοχή που βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο τους που επηρεάζεται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, για να προστατεύσουν τον άμαχο πληθυσμό, τους πολίτες και τα πολιτικά αντικείμενα από τους κινδύνους και τις συνέπειες των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Δυνατές προφυλάξεις είναι εκείνες οι προφυλάξεις οι οποίες είναι πρακτικές ή πρακτικώς δυνατές, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων που επικρατούν κατά τον δεδομένο χρόνο, περιλαμβανομένων ανθρωπιστικών και στρατιωτικών δεδομένων. Οι προφυλάξεις αυτές δυνατόν να περιλαμβάνουν προειδοποιήσεις, εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο, σήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση της εδαφικής περιοχής που επηρεάζεται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, όπως καθορίζεται στο Μέρος 2 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 6

Διατάξεις για την προστασία των ανθρωπιστικών αποστολών και οργανώσεων από τις συνέπειες των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος και μέρος σε ένοπλη σύγκρουση:
  - (α) Προστατεύει, κατά το μέτρο του δυνατού, από τις συνέπειες των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, τις ανθρωπιστικές αποστολές και οργανώσεις που λειτουργούν ή θα λειτουργήσουν στην περιοχή που βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο του Υψηλά Συμβαλλόμενου Μέρους ή μέρους σε ένοπλη σύγκρουση και με την συναίνεση του μέρους αυτού.
  - (β) Κατόπιν αιτήματος από τέτοια ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση, παρέχει, κατά το μέτρο του δυνατού, πληροφορίες για την τοποθεσία όλων των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου που έχει υπόψη του στην εδαφική περιοχή όπου λειτουργεί ή θα λειτουργήσει η αιτούσα ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση.
2. Οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου δεν επηρεάζουν το υφιστάμενο Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο ή άλλα διεθνή έγγραφα όπως εφαρμόζονται ή αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών οι οποίες παρέχουν μεγαλύτερο βαθμό προστασίας.

Άρθρο 7**Βοήθεια αναφορικά με τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου**

1. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει βοήθεια, όπου είναι κατάλληλο, από άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, από κράτη μη-μέρη και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και φορείς, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου.
2. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, παρέχει βοήθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, ως είναι αναγκαίο και δυνατόν. Σε αυτό το πλαίσιο δράσης, Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη λαμβάνουν επίσης υπ' όψη τους ανθρωπιστικούς σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, όπως επίσης και διεθνή πρότυπα περιλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών (International Mine Action Standards).

Άρθρο 8**Συνεργασία και βοήθεια**

1. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, παρέχει βοήθεια για την σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και για την εκπαίδευση του αμάχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο και συναφείς δραστηριότητες, μεταξύ άλλων, μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, άλλων σχετικών διεθνών, περιφερειακών ή εθνικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών οργανώσεων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.
2. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, παρέχει βοήθεια για την φροντίδα και αποκατάσταση και κοινωνική και οικονομική επανένταξη των θυμάτων εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Τέτοια βοήθεια δυνατόν να παρέχεται, μεταξύ άλλων, μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, σχετικών διεθνών, περιφερειακών ή εθνικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών οργανώσεων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.

3. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, συνεισφέρει σε ταμεία εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, όπως επίσης και σε άλλα σχετικά ταμεία, για την διευκόλυνση της παροχής βοήθειας κάτω από το παρόν Πρωτόκολλο.
4. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη μέγιστη δυνατή ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό, υλικά και επιστημονικά και τεχνολογικά θέματα, με εξαίρεση τα όπλα που σχετίζονται με την τεχνολογία, που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διευκολύνουν τέτοιες ανταλλαγές σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και δεν επιβάλλουν αδικαιολόγητους περιορισμούς στην παροχή εξοπλισμού εκκαθάρισης και σχετικών τεχνολογικών πληροφοριών για ανθρωπιστικούς σκοπούς.
5. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να παρέχει πληροφορίες στις σχετικές βάσεις δεδομένων για δράση κατά των ναρκών που έχουν συσταθεί εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, ιδιαίτερα πληροφορίες που αφορούν διάφορα μέσα και τεχνολογίες εκκαθάρισης εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, καταλόγους εμπειρογνομώνων, εξειδικευμένες υπηρεσίες ή εθνικά σημεία επαφής για εκκαθάριση εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και, σε εθελοντική βάση, τεχνικές πληροφορίες για σχετικούς τύπους εκρηκτικών υλικών.
6. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται να υποβάλλουν αιτήματα για βοήθεια, στηριζόμενα σε σχετικές πληροφορίες, στα Ηνωμένα Έθνη, σε άλλους κατάλληλους φορείς ή σε άλλα κράτη. Τα αιτήματα αυτά δυνατόν να υποβάλλονται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος τα διαβιβάζει σε όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και στους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.
7. Σε περίπτωση αιτημάτων στα Ηνωμένα Έθνη, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, εντός του πλαισίου των μέσων που έχει στην διάθεσή του, δύναται να λάβει κατάλληλα μέτρα για αξιολόγηση της κατάστασης και σε συνεργασία με το αιτούν Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος και άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη με ευθύνη όπως καθορίζεται στο Άρθρο 3 ανωτέρω, να εισηγηθεί την κατάλληλη παροχή βοήθειας. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται επίσης να δίνει αναφορά στα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη για οποιαδήποτε τέτοια αξιολόγηση όπως επίσης και για τον τύπο και το αντικείμενο της απαιτούμενης βοήθειας, περιλαμβανομένων και των πιθανών εισφορών από τα ταμεία που έχουν συσταθεί εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 9**Γενικά προληπτικά μέτρα**

1. Έχοντας υπόψη τις διαφορετικές καταστάσεις και ικανότητες, κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος παρακινείται να λαμβάνει γενικά προληπτικά μέτρα που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση της ύπαρξης εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, περιλαμβανομένων, αλλά όχι περιοριστικώς, εκείνων που αναφέρονται στο μέρος 3 του Τεχνικού Παραρτήματος.
2. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, σε εθελοντική βάση, να ανταλλάσσει πληροφορίες που σχετίζονται με προσπάθειες για προώθηση και καθιέρωση καλύτερων πρακτικών αναφορικά με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 10**Διαβουλεύσεις των Υψηλά Συμβαλλομένων Μερών**

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους για όλα τα ζητήματα που αφορούν την λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου. Για τον σκοπό αυτό, θα διεξαχθεί Διάσκεψη των Υψηλά Συμβαλλομένων Μερών όπως συμφωνείται από πλειοψηφία, αλλά όχι λιγότερα από δεκαοκτώ Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.
2. Το έργο των διασκέψεων των Υψηλά Συμβαλλομένων Μερών περιλαμβάνει:
  - (α) αναθεώρηση της κατάστασης και λειτουργίας του παρόντος Πρωτοκόλλου
  - (β) εξέταση θεμάτων που αφορούν την εθνική εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, περιλαμβανομένων εθνικών εκθέσεων ή ενημέρωσης επί ετησίας βάσεως
  - (γ) προετοιμασία για διασκέψεις αναθεώρησης.
3. Τα έξοδα της Διάσκεψης των Υψηλά Συμβαλλομένων Μερών θα βαρύνουν τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και Κράτη μη μέρη που συμμετέχουν στην Διάσκεψη, σύμφωνα με την καταλλήλως αναπροσαρμοσμένη κλίμακα αξιολόγησης των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 11**Συμμόρφωση**

1. Κάθε Υψηλά Συμβαλλόμενο Μέρος απαιτεί ότι οι ένοπλες δυνάμεις του και οι σχετικές υπηρεσίες ή τμήματά του εκδίδουν κατάλληλες εντολές και διαδικασίες λειτουργίας και ότι το προσωπικό του λαμβάνει εκπαίδευση σύμφωνη με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.
2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους διμερώς, μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ή μέσω άλλων κατάλληλων διεθνών διαδικασιών, για επίλυση οποιωνδήποτε προβλημάτων τα οποία δυνατόν να ανακύπτουν αναφορικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Τεχνικό Παράρτημα

Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα περιέχει προτεινόμενη καλύτερη πρακτική για επίτευξη των σκοπών που περιέχονται στα Άρθρα 4, 5 και 9 του παρόντος Πρωτοκόλλου. Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα θα εφαρμοστεί από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη σε εθελοντική βάση.

**1. Καταγραφή, αποθήκευση και γνωστοποίηση πληροφοριών για
μη Εκραγέντα Υλικά (UXO) και Εγκαταλελειμμένα
Εκρηκτικά Υλικά (AXO)**

(α) Καταγραφή πληροφοριών: Όσον αφορά εκρηκτικά υλικά τα οποία δυνατόν να έχουν καταστεί UXO, Κράτος πρέπει να προσπαθήσει να καταγράψει τις ακόλουθες πληροφορίες με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια:

- (i) την τοποθεσία των περιοχών που στοχεύονται με τη χρήση εκρηκτικών υλικών
- (ii) τον κατά προσέγγιση αριθμό των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές κάτω από την (i)
- (iii) τον τύπο και φύση των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές κάτω από την (i)
- (iv) την γενική τοποθεσία των γνωστών και πιθανών UXO.

Όταν Κράτος έχει υποχρεωθεί να εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά κατά τη διάρκεια εργασιών, προσπαθεί να αφήσει τα ΑΧΟ με ασφαλή και εξασφαλισμένο τρόπο και καταγράφει πληροφορίες για τα υλικά αυτά ως ακολούθως:

- (v) την τοποθεσία των ΑΧΟ·
- (vi) τον κατά προσέγγιση αριθμό των ΑΧΟ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο·
- (vii) τους τύπους των ΑΧΟ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο.

(β) Αποθήκευση πληροφοριών: Όταν Κράτος έχει καταγράψει πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο (α), θα πρέπει να τις αποθηκεύσει κατά τέτοιο τρόπο που να επιτρέπει να ανασύρονται και μεταγενέστερα να γνωστοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο (γ).

(γ) Γνωστοποίηση πληροφοριών: Πληροφορίες που καταγράφονται και αποθηκεύονται από Κράτος σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (β) πρέπει, λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων ασφαλείας και των άλλων υποχρεώσεων του Κράτους που παρέχει τις πληροφορίες, να γνωστοποιούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(i) Περιεχόμενο:

Στην περίπτωση των ΥΧΟ, οι γνωστοποιούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομέρειες για:

- (1) την γενική τοποθεσία των γνωστών και πιθανών ΥΧΟ·
- (2) τους τύπους και τον κατά προσέγγιση αριθμό των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιούνται στις στοχευθείσες περιοχές·
- (3) την μέθοδο αναγνώρισης των εκρηκτικών υλικών περιλαμβανομένων, του χρώματος, μεγέθους και σχήματος και άλλων σχετικών σημάνσεων·
- (4) την μέθοδο για ασφαλή διάθεση των εκρηκτικών υλικών.

Στην περίπτωση των ΑΧΟ, οι γνωστοποιούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομέρειες για:

- (5) την τοποθεσία των ΑΧΟ·
- (6) τον κατά προσέγγιση αριθμό των ΑΧΟ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο·
- (7) τους τύπους των ΑΧΟ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο·
- (8) την μέθοδο αναγνώρισης των ΑΧΟ, περιλαμβανομένων του χρώματος, μεγέθους και σχήματος·
- (9) πληροφορίες για τον τύπο και τις μεθόδους συσκευασίας των ΑΧΟ·

(10) καθεστώς ετοιμότητας·

(11) την τοποθεσία και φύση οποιωνδήποτε ναρκοπαγίδων που βρίσκονται στην περιοχή των ΑΧΟ.

- (ii) Παραλήπτης: Οι πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιούνται στο μέρος ή τα μέρη που έχουν τον έλεγχο της επηρεαζόμενης εδαφικής περιοχής και στα πρόσωπα εκείνα ή τους θεσμούς που το Κράτος που προβαίνει στην γνωστοποίηση ικανοποιείται ότι εμπλέκονται ή θα εμπλακούν με την εκκαθάριση UXO ή ΑΧΟ στην επηρεαζόμενη περιοχή, την εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού για τους κινδύνους των UXO και ΑΧΟ.
- (iii) Μηχανισμός: Κράτος πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να προβαίνει σε χρήση εκείνων των μηχανισμών που έχουν συσταθεί διεθνώς ή τοπικά για την χορήγηση πληροφοριών, τέτοιοι όπως οι UNMAS, IMSMA και άλλες ειδικευμένες υπηρεσίες, όπως θα θεωρήσει κατάλληλο το χορηγούν Κράτος.
- (iv) Χρόνος: Οι πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιούνται όσον το δυνατόν ταχύτερα, λαμβάνοντας υπ' όψη τέτοια θέματα όπως οποιεσδήποτε εν εξελίξει στρατιωτικές και ανθρωπιστικές εργασίες στις επηρεαζόμενες περιοχές, τη διαθεσιμότητα και αξιοπιστία πληροφοριών και σχετικά ζητήματα ασφαλείας.

2. Προειδοποιήσεις, εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο, σήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση

Ουσιώδεις όροι

(α) Προειδοποιήσεις είναι η ακριβής παροχή προειδοποιητικών πληροφοριών στον άμαχο πληθυσμό, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι που προκαλούνται από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στις επηρεαζόμενες περιοχές.

(β) Η εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο πρέπει να αποτελείται από προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο που θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, των κυβερνητικών αρχών και των ανθρωπιστικών οργάνωσεων έτσι ώστε οι επηρεαζόμενες κοινότητες να είναι ενήμερες για την απειλή από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου. Τα προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο είναι συνήθως μια μακροπρόθεσμη δραστηριότητα.

Στοιχεία καλύτερης πρακτικής για προειδοποιήσεις και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο

(γ) Όλα τα προγράμματα για προειδοποιήσεις και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να λαμβάνουν υπ' όψη τα ισχύοντα εθνικά και διεθνή

πρότυπα, περιλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών (International Mine Action Standards).

(δ) Προειδοποιήσεις και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο πρέπει να παρέχονται στον επηρεαζόμενο άμαχο πληθυσμό ο οποίος περιλαμβάνει πολίτες που ζουν μέσα ή γύρω από περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου και πολίτες που διέρχονται τέτοιων περιοχών.

(ε) Προειδοποιήσεις πρέπει να δίνονται, το ταχύτερο δυνατόν, ανάλογα με τις περιστάσεις και τις διαθέσιμες πληροφορίες. Πρόγραμμα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο πρέπει να αντικαθιστά πρόγραμμα προειδοποιήσεων το ταχύτερο δυνατόν. Προειδοποιήσεις και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο πρέπει πάντοτε να παρέχονται στις επηρεαζόμενες κοινότητες τον ενωρίτερα δυνατόν χρόνο.

(στ) Μέρη σε σύγκρουση πρέπει να χρησιμοποιούν τρίτα μέρη, τέτοια όπως διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όταν δεν έχουν τους πόρους και τις γνώσεις για να διεξαγάγουν αποτελεσματική εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο.

(ζ) Μέρη σε σύγκρουση πρέπει, εάν είναι δυνατόν, να παρέχουν επιπρόσθετους πόρους για προειδοποιήσεις και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο. Τέτοια θέματα δυνατόν να περιλαμβάνουν: παροχή υποστήριξης διοικητικής μέριμνας, παραγωγή υλικών για εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο, οικονομική υποστήριξη και γενικές χαρτογραφικές πληροφορίες.

Σήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση επηρεαζόμενης περιοχής από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου

(η) Όταν είναι δυνατόν, σε οποιονδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια σύγκρουσης και έπειτα, όπου υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, τα μέρη σε σύγκρουση πρέπει, τον ενωρίτερα δυνατόν χρόνο, και στη μέγιστη δυνατή έκταση να διασφαλίζουν ότι, οι περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου φέρουν σήμανση, είναι περιφραγμένες και παρακολουθούνται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός αποκλεισμός των πολιτών σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις.

(θ) Προειδοποιητικά σήματα που βασίζονται σε μεθόδους σήμανσης που αναγνωρίζονται από την επηρεαζόμενη κοινότητα, πρέπει να χρησιμοποιούνται στην σήμανση των ύποπτων επικίνδυνων περιοχών. Σήματα και άλλες επιγραφές που δείχνουν τα όρια των επικίνδυνων περιοχών, θα πρέπει, κατά το μέτρο του δυνατού, να είναι ορατά, ευανάγνωστα, διαρκή και ανθεκτικά στις περιβαλλοντικές συνέπειες και

πρέπει να δηλώνουν σαφώς ποια πλευρά του ορίου θεωρείται ότι ευρίσκεται εντός της επηρεαζόμενης περιοχής που υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου και ποια πλευρά θεωρείται ότι είναι ασφαλής.

(i) Θα πρέπει να δημιουργηθεί κατάλληλη δομή με ευθύνη την παρακολούθηση και συντήρηση των μόνιμων και των προσωρινών συστημάτων σήμανσης, που θα ολοκληρώνεται με εθνικά και τοπικά προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο.

3. Γενικά προληπτικά μέτρα

Κράτη που παράγουν ή προμηθεύονται εκρηκτικά υλικά πρέπει, στην μέγιστη δυνατή έκταση και, ως είναι κατάλληλο, να προσπαθήσουν να διασφαλίζουν ότι τα ακόλουθα μέτρα θα εφαρμόζονται και θα τυγχάνουν σεβασμού κατά την διάρκεια του κύκλου ζωής των εκρηκτικών υλικών.

(α) Διαχείριση παραγωγής πυρομαχικών

- (i) Οι μέθοδοι παραγωγής θα πρέπει να σχεδιαστούν για να επιτευχθεί η μέγιστη αξιοπιστία των πυρομαχικών.
- (ii) Οι μέθοδοι παραγωγής πρέπει να υπόκεινται σε πιστοποιημένα μέτρα ποιοτικού ελέγχου.
- (iii) Κατά τη διάρκεια παραγωγής εκρηκτικών υλικών, πρέπει να εφαρμόζονται διεθνώς αναγνωρισμένα πιστοποιημένα πρότυπα εξασφάλισης ποιότητας.
- (iv) Πρέπει να διεξάγονται δοκιμές αποδοχής μέσω δοκιμής πραγματικών πυρών κάτω από διάφορες προϋποθέσεις ή μέσω άλλων έγκυρων διαδικασιών.
- (v) Στις συναλλαγές και μεταβιβάσεις εκρηκτικών υλικών πρέπει να απαιτούνται υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας.

(β) Διαχείριση πυρομαχικών

Με σκοπό να διασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή μακροπρόθεσμη αξιοπιστία των εκρηκτικών υλικών, τα Κράτη ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν τους καλύτερους κανόνες πρακτικής και λειτουργικές διαδικασίες όσον αφορά την αποθήκευση, μεταφορά, αποθήκευση εκστρατείας, και χειρισμό τους σύμφωνα με τις ακόλουθες οδηγίες:

- (i) Εκρηκτικά υλικά, όπου είναι αναγκαίο, πρέπει να αποθηκεύονται σε ασφαλείς εγκαταστάσεις ή κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια που

προστατεύουν τα εκρηκτικά υλικά και τα μέρη αυτών, μέσα σε ελεγχόμενη ατμόσφαιρα, εάν είναι αναγκαίο.

- (ii) Κράτος πρέπει να μεταφέρει εκρηκτικά υλικά προς και από τις εγκαταστάσεις παραγωγής, τις αποθηκευτικές εγκαταστάσεις και το πεδίο της μάχης κατά τρόπο που ελαχιστοποιεί τις ζημιές στα εκρηκτικά υλικά.
- (iii) Κατά τη συγκέντρωση αποθεμάτων και την μεταφορά εκρηκτικών υλικών, Κράτος πρέπει να χρησιμοποιεί κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια και ελεγχόμενα περιβάλλοντα, όπου είναι αναγκαίο.
- (iv) Ο κίνδυνος εκρήξεων στα αποθηκευμένα αποθέματα πρέπει να ελαχιστοποιείται με την χρήση κατάλληλων διευθετήσεων αποθήκευσης.
- (v) Κράτη πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες καταγραφής, παρακολούθησης και δοκιμής εκρηκτικών υλικών, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για την ημερομηνία παραγωγής κάθε αριθμού, παρτίδας ή ομάδας εκρηκτικών υλικών, και πληροφορίες για το πού ήταν τα εκρηκτικά υλικά, κάτω από ποιες συνθήκες ήταν αποθηκευμένα, και σε ποιους περιβαλλοντικούς παράγοντες είχαν εκτεθεί.
- (vi) Τα αποθηκευμένα αποθέματα εκρηκτικών υλικών πρέπει να υποβάλλονται περιοδικά σε δοκιμές, όπου είναι κατάλληλο, σε δοκιμές με πραγματικά πυρά, για να διασφαλίζεται ότι τα πυρομαχικά λειτουργούν όπως επιθυμείται.
- (vii) Οι μικρότερες συγκεντρώσεις αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών πρέπει, όπου είναι αναγκαίο, να υποβάλλονται σε εργαστηριακές δοκιμές για να διασφαλίζεται ότι τα πυρομαχικά τους λειτουργούν όπως επιθυμείται.
- (viii) Όπου είναι αναγκαίο, θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλες ενέργειες, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής της αναμενόμενης διάρκειας ζωής των υλικών, ως αποτέλεσμα των πληροφοριών που απαιτούνται από τις διαδικασίες καταγραφής, παρακολούθησης και δοκιμής, με σκοπό να διατηρείται η αξιοπιστία των αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών.

(γ) Εκπαίδευση

Η προσήκουσα εκπαίδευση όλου του προσωπικού που εμπλέκεται στον χειρισμό, μεταφορά και χρήση εκρηκτικών υλικών, αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην επιδίωξη

της διασφάλισης της αξιόπιστης λειτουργίας τους, όπως σκοπεύεται. Κράτη πρέπει ως εκ τούτου να υιοθετήσουν και να διατηρήσουν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης για να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό είναι προσηκόντως εκπαιδευμένο όσον αφορά τα πυρομαχικά με τα οποία θα του ζητηθεί να ασχοληθεί.

(δ) Μεταβίβαση

Κράτος που σχεδιάζει να μεταβιβάσει εκρηκτικά υλικά σε άλλο Κράτος το οποίο δεν κατείχε προηγουμένως αυτού του τύπου εκρηκτικά υλικά, πρέπει να προσπαθήσει να διασφαλίσει ότι το λαμβάνων Κράτος έχει την ικανότητα να αποθηκεύει, διατηρεί και χρησιμοποιεί σωστά αυτά τα εκρηκτικά υλικά.

(ε) Μελλοντική παραγωγή

Κράτος πρέπει να εξετάζει τους τρόπους και τα μέσα βελτίωσης της αξιοπιστίας των εκρηκτικών υλών που σκοπεύει να παράγει ή να προμηθευτεί, με σκοπό να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή αξιοπιστία.